

Білет 12

Практычнае заданне.

Уз'яднанне Заходняй Беларусі з БССР. Сацыяльна-эканамічныя і палітычныя пераўтварэнні ў заходніх абласцях БССР.

Выкарыстоўваючы прадстаўленыя матэрыялы, адкажыце на пытанні (выканайце заданні):

1. Якое рашэнне прыняў Народны сход Заходняй Беларусі па пытанні аб дзяржаўным статусе заходнебеларускіх земляў?
2. Калі і дзе было прынята рашэнне аб прыняцці Заходняй Беларусі ў склад БССР?
3. Якія факты пацвярджаюць выснову аб тым, што ў дачыненні да беларусаў польскія ўлады праводзілі палітыку, якая парушала элементарныя правы і нацыянальную годнасць беларускага народа.
4. Якія змены ў галіне адукацыі, што адбыліся ў заходняй Беларусі пасля ўз'яднання з БССР, вы лічыце найбольш важнымі (назавіце тры з іх). Сваё меркаванне растлумачце.

I. Карта-схема. Уз'яднанне Заходняй Беларусі з БССР.

II. З рэзалюцыі Народнага сходу Заходняй Беларусі "Аб уваходжанні Заходняй Беларусі ў склад Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі"

"...З дапамогай непераможнай Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі народы Заходняй Беларусі вызваліліся ад панавання памешчыкаў і капіталістаў. Назаўжды мінулі чорныя гады знявагі беларускага народа пад ярмом польскіх паноў, якія парушалі элементарныя правы і нацыянальную годнасць беларускага народа...

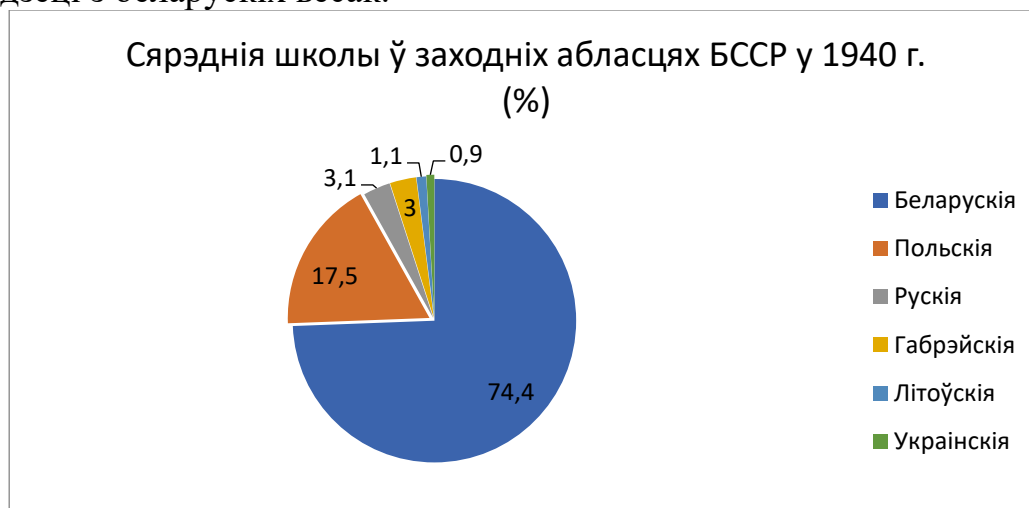
Працоўныя Заходняй Беларусі рашуча патрабуюць уз'яднання дагэтуль раздзеленых дзвюх частак адзінага беларускага народа, адзінай беларускай зямлі.

Лічачы волю беларускага народа вышэйшым законам, Беларускай Народны сход пастанаўляе:

Прасіць Вярхоўны Савет Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік і Вярхоўны Савет Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі прыняць Заходнюю Беларусь у склад Савецкага Саюза і Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі, уз'яднаць беларускі народ у адзінай дзяржаве і пакласці тым самым канец раз'яднанню беларускага народа....".

III. Палітыка ў галіне адукацыі (на матэрыялах "СБ. Беларусь сегодня")

У 1932/33 навучальным годзе Віленская і Навагрудская беларускія гімназіі былі пераўтвораны ў філіялы польскіх. У 1934 г. гімназія ў Навагрудку ліквідавана. У Віленскім універсітэце на пачатку 1930-х гадоў доля студэнтаў-беларусаў складала 2,8% ад агульнай колькасці. У 1938/39 навучальным годзе не засталася ніводнай беларускай школы. Польскіх школ таксама было недастаткова, каб забяспечыць вучобу ўсіх дзяцей. У выніку на верасень 1939 г. 129,8 тыс. дзяцей школьнага ўзросту засталіся без навучання, гэта пераважна дзеці з беларускіх вёсак.

У адпаведнасці з Пастановай ЦК КП(б)Б "Аб мерапрыемствах па арганізацыі народнай адукацыі ў заходніх абласцях БССР" (1939 г.) у заходніх абласцях Беларускай ССР уводзілася ўсеагульная, абавязковая, бясплатная адукацыя: у гарадах - 7-гадовая, у сельскіх населеных пунктах - пачатковая. Партыйныя, савецкія органы і аддзелы народнай адукацыі былі абавязаны:

пераход на беларускія школы ажыццяўляць па меры забеспячэння школ падручнікамі і кваліфікаванымі выкладчыкамі-беларусамі;

разгарнуць прапагандысцкую і агітацыйную работу па ліквідацыі зняважлівага стаўлення да беларускай мовы, якое прывівалася кіруючымі коламі і нацыяналістычнымі элементамі ў Польшчы.

У 1940 г. былі адкрыты педагагічныя інстытуты ў Пінску, Беластоку, Баранавічах, Гродне і педагагічныя вучылішчы ў Беластоку, Гродне, Навагрудку, Брэсце, Пінску і Маладзечне, а таксама два дашкольныя педагагічныя вучылішчы ў гарадах Лідзе і Ваўкавыску.

У пачатку 1941 г. у заходніх абласцях БССР каля 170 тыс. дарослых наведвалі школы па ліквідацыі непісьменнасці.